

สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ นสพ.ประจำวันที 3 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง	สื่อ
1. งานส่งเสริมเมล็ดพันธุ์มะลิเข้าเป้า สศก.ชี้ช่วยเกษตรกร...	แนวหน้า
2. คอรั้มน์ ตลาดเกษตร: จ.อุดรธานีเกาะติดแปลงใหญ่ต้นแบบข้าว	เดลินิวส์
3. สศก.แจงผลโครงการส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิช่วยเกษตรกร...	มติชน
4. สศก.เกาะติดผลผลิตกระเทียมมันใจไร่ปัญหาการร่วงตกต่ำ	แนวหน้า
5. คอรั้มน์ ทำกินถิ่นอาเซียน: 'สิงคโปร์' ครอบงำ ตลาดลำไยท้องถิ่น	คม ชัด ลึก
6. สแกนน้ำทั่วประเทศเกษตรฯเตรียมพร้อมบริหารจัดการรับภัยแล้ง	แนวหน้า
7. คอรั้มน์ แพ้มีข้าว: เล็งถก 4 กระทรวงยกระดับการเกษตร	มติชน
8. เตือนลักษณะอากาศแปรปรวนจับตาศัตรูพืชเข้าคิวถล่มแปลง	แนวหน้า
9. เดินเครื่องยกระดับเกษตรอินทรีย์ พต.ตีวงห้ามการรับรองแบบมีส่วนร่วม	แนวหน้า
10. ขับเคลื่อนเชื่อมโยงแปลงใหญ่กสท.ลุยสร้างความเข้มแข็งเกษตรกร...	สยามรัฐ
11. สกู๊ปพิเศษ: กรมฝนหลวงและการบินเกษตร...บูรณาการความร่วมมือ R3...	สยามรัฐ
12. แปลงใหญ่ 'หม่อนไหม' เชียงรายฉลุย	คม ชัด ลึก
13. กรมวิชาการเกษตร เตือนฝนตกหนักระวังโรคเหี่ยวในขมิ้น	มติชน

*****

งานส่งเสริมเมล็ดพันธุ์หอมมะลิเข้าเป้า

● สศก.ชี้ช่วยเกษตรกรผลิตพันธุ์คุณภาพดีไว้ใช้เองสำเร็จ

นางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า สศก. ได้ติดตามประเมินผลโครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปี 2559/60 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิในเขตพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพ โดยสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวใน 21 จังหวัด 1,280 หมู่บ้าน ๖๕ ครัวเรือน ๖๕ ไร่/ไร่นา 125 ก.ก. รวม 64,000 ครัวเรือน ในพื้นที่ 480,000 ไร่ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่ก่อนฤดูนาปีที่ผ่านมา

ในการนี้ สศก. ได้ลงพื้นที่ 5 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าเกษตรกรได้รับปริมาณเมล็ดพันธุ์เฉลี่ย 119 กก./ราย ใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับจำนวนเท่าที่โครงการกำหนด โดยเกษตรกรร้อยละ 70 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในช่วงเวลาสั้นๆในวันที่แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ โดยเฉพาะเรื่องเทคโนโลยีการลดต้นทุนและการผลิตเมล็ดพันธุ์ อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม รวมถึงการคัดเลือกและเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้

ด้านความพึงพอใจต่อเมล็ดพันธุ์เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับในระดับ “มาก” เห็นว่า คุณภาพดีมาก อัตราการงอกสูง ต้นข้าวงามสม่ำเสมอ โดยนำไปปลูกในพื้นที่เฉลี่ย 6 ไร่/ราย และจากความรู้และคำแนะนำที่ได้รับเกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์จากโครงการในอัตราลดลงจากก่อนเข้าร่วมโครงการ ประมาณ 2-3 กิโลกรัมต่อไร่ แต่ยังคงสูงกว่าอัตรา

ที่โครงการกำหนด 12.50 กิโลกรัมต่อไร่ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บผลผลิตที่ได้คัดไว้ทำเป็นเมล็ดพันธุ์ใช้ในปีต่อไป โดยมีเกษตรกรบางรายจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์แยกออกมา

สำหรับผลผลิตซึ่งเก็บเกี่ยวแล้ว ได้รับเฉลี่ยประมาณ 383 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการเล็กน้อย (ปีการผลิต 2558/59) แต่เกษตรกรได้ข้าวที่มีคุณภาพดีมากกว่า ยกเว้นบางพื้นที่ในช่วงฤดูกลีบเกี่ยวมีปัญหาจากฝนตก น้ำท่วมขังแปลงนา

ทั้งนี้ เกษตรกรยังมีปัญหาและข้อเสนอกว่า 100 ข้อเกี่ยวกับโรคระบาดในช่วงระยะออกรวงทำให้ผลผลิตเสียหาย โดยต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้าดูแลแก้ปัญหาอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การสนับสนุนแหล่งน้ำเสริม เช่น น้ำบาดาลหรือแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ เป็นต้น ควรมีมาตรการควบคุมราคาปัจจัยการผลิตไม่ให้สูงเกินไป รวมไปถึงการส่งเสริมการผลิตข้าวแบบอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาการค้าข้าวที่ยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการรวมกลุ่มแบบแปลงใหญ่เพื่อร่วมกันผลิตและขายผลผลิต โดยทราบช่องทางจำหน่ายก่อนฤดูเกี่ยวเกี่ยวจะทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจในการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์มากยิ่งขึ้น

จ.อุดรธานี เกาะติดแปลงใหญ่ต้นแบบข้าว

นางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า สศก. ได้ลงพื้นที่สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการบริหารจัดการกิจกรรมโลจิสติกส์ในพื้นที่แปลงใหญ่ต้นแบบข้าว กข.6 ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเชียงเพ็ง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันก่อน โดยมีนายชัชวาล ท้าวมะลิ เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรดูแลแปลงใหญ่ และมีนายเนตร นักบุญ เกษตรอำเภอกุดจับ เป็นผู้จัดการแปลงใหญ่

จากผลการลงพื้นที่ พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มเกษตรกรดำเนินการในแปลงใหญ่คือการลดค่าใช้จ่าย ใช้การไถกลบตอซัง ผลิตปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยอินทรีย์ และใช้เมล็ดพันธุ์ดี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการใช้ปุ๋ยสั่งตัด และการเพิ่มมูลค่า โดยการแปรรูปขายเป็นข้าวสาร รวมทั้งเริ่มส่งเสริมการผลิตพืชใช้น้ำน้อย ได้แก่ ผลผลิตถั่วลิสง ส่งบริษัท โก้แก้ว รวมทั้งผลิตปอเทืองส่งขาย พด. เดือนละ 4 ตัน โดยพื้นที่แปลงใหญ่ที่ดำเนินการ จำนวน 3,117 ไร่ เกษตรกรสมาชิก 200 ครัวเรือน

มีผลการบริหารจัดการผลผลิตในปี 2559 ที่ผ่านมา ประเภทข้าวเหนียว กข.6 พื้นที่ปลูก 2,000 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ย 600 กก. ต่อไร่ ผลผลิตรวม 1,200,000 กก.

(1,200 ตัน) รวมมูลค่า 12,890,000 บาท ซึ่งไม่รวมเก็บไว้ทำพันธุ์และบริโภค แยกเป็นการทำแปลงเมล็ดพันธุ์ 200 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ย 600 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 120,000 กก. จำหน่ายให้เกษตรกรในพื้นที่ทำพันธุ์จำหน่าย กก. ละ 20 บาท โดยศูนย์ฯ จำหน่าย กก. ละ 25 บาท ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตเรื่องเมล็ดพันธุ์ 600,000 บาท มูลค่าผลผลิต 2,400,000 บาท

ด้านข้าวคุณภาพ 1,800 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 600 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 1,080,000 ตัน โดยเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน 200 ครอบครัวยัง 1,000 คน คนละ 350 กก. ปริมาณข้าว 350,000 กก. และแปรรูปเพื่อจำหน่ายเป็นข้าวสาร เป้าหมายเกษตรกร ผู้ยากจนและชาวสวนยาง 500 ครัวเรือน ข้าวเปลือก 200,000 กก. แปรรูปเป็นข้าวสารได้ 120,000 กก. จำหน่าย กก. ละ 30 บาท เป็นเงิน 3,600,000 บาท รวมทั้งจำหน่ายให้โรงสีกุดจับการเกษตร จำนวน 530,000 กก. โดยโรงสีรับซื้อให้ในราคาสูงกว่าปกติ (ตาม MOU กก. ละ 20 สตางค์) จำหน่าย กก. ละ 13 บาท เป็นเงิน 6,890,000 บาท

ส่วนข้าวหอมมะลิ พื้นที่ปลูก 1,117 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ย 600 กก.ต่อไร่ ผลผลิต

รวม 670,200 กก. (670 ตัน) รวมมูลค่า 11,972,200 บาท แยกเป็น แปรรูป เป็นข้าวถุง ประเภทข้าวกล้องและข้าวสาร 300,000 กก.

แปรรูปได้ 180,000 กก. กก. ละ 50 บาท เป็นเงิน 9 ล้านบาท เก็บไว้ทำพันธุ์และบริโภคทำบุญตามประเพณี 100,000 กก. จำหน่ายให้โรงสีกุดจับการเกษตร 270,000 กก. โดยโรงสีรับซื้อให้ในราคาสูงกว่าปกติ คือตันละ 200-500 บาท เป็นเงิน 2,972,200 บาท

ทั้งนี้ รวมมูลค่าผลผลิตข้าวเหนียวและข้าวเจ้าหอมมะลิทั้งหมด 24,862,200 บาท มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 2,700 บาทต่อไร่ พื้นที่ 3,117 ไร่ รวมเป็นเงิน ค่าต้นทุน 8,415,900 บาท กำไรทั้งหมด 16,446,300 บาท เกษตรกร 200 ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 82,230 บาทต่อปี

ทั้งนี้ ทางกลุ่มเกษตรกร มีความต้องการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาสนับสนุนโรงสีที่มีกำลังผลิตเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสีข้าวชาวแทนการจ้างผู้ประกอบการอื่นสี และต้องการให้มีการดำเนินโครงการแปลงใหญ่อย่างต่อเนื่องอีกด้วย.

สศก.แจงผลโครงการส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิช่วยเกษตรกรผลิตพันธุ์คุณภาพดีไว้ใช้เองเป็นผลสำเร็จ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ติดตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปี 2559/60 โดยสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 จำนวน 6,000 ตัน ปลูกในปีในพื้นที่ 480,000 ไร่ ด้านเกษตรกรพึงพอใจมากต่อเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 383 กิโลกรัมต่อไร่ โดยจะเก็บผลผลิตคัดไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ใช้ปีต่อไป

นางสาวจรรยา สุทธิไชยา เลขาธิการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยถึงการติดตามประเมินผลโครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปี 2559/60 ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี 2559/60 ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิในเขตพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพ ส่งเสริมให้ชาวนามีความรู้และสามารถผลิต

เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดีไว้ใช้เอง

โครงการดังกล่าว ได้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวใน 21 จังหวัด 1,280 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 50 ครัวเรือน ครัวเรือนละ ไม่เกิน 125 กิโลกรัม รวมกว่า 64,000 ครัวเรือน ซึ่งศูนย์วิจัยข้าวและศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวหน่วยงานในระดับพื้นที่ของกรมการข้าว ได้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ให้เกษตรกร ประมาณ 6,000 ตัน สำหรับปลูกในพื้นที่ 480,000 ไร่ ดำเนินงานโครงการแล้วเสร็จตั้งแต่ก่อนฤดูนาปีที่ผ่านมา

ในการนี้ สศก. ได้ลงพื้นที่ 5 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 15-21 มกราคมที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกรได้รับปริมาณเมล็ดพันธุ์เฉลี่ย 119 กิโลกรัม/ราย ใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับจำนวนเท่าที่โครงการกำหนด

ผลการติดตาม พบว่า เกษตรกรร้อยละ 70 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ในวันที่แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ตามโครงการ โดยเฉพาะเรื่องเทคโนโลยีการลดต้นทุนและการผลิตเมล็ดพันธุ์ อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม รวมถึงการคัดเลือกและเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้

ด้านความพึงพอใจต่อเมล็ดพันธุ์ เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับในระดับ "มาก" เห็นว่า คุณภาพดีมาก อัตราการงอกสูง ต้นข้าวงาม สม่าเสมอ โดยนำไปปลูกในพื้นที่เฉลี่ย 6 ไร่/ราย และจากความรู้และคำแนะนำที่ได้รับ เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์จากโครงการในอัตราลดลงจากก่อนเข้าร่วมโครงการ ประมาณ 2-3 กิโลกรัมต่อไร่ แต่ยังคงสูงกว่าอัตราที่โครงการกำหนด 12.50 กิโลกรัมต่อไร่ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บผลผลิตที่ได้คัดไว้ทำเป็นเมล็ดพันธุ์ใช้ในปีต่อไป โดยมีเกษตรกรบางรายจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์แยกออกมา

สำหรับผลผลิตซึ่งเก็บเกี่ยวแล้ว ได้รับเฉลี่ยประมาณ 383 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการเล็กน้อย (ปีการผลิต 2558/59) แต่เกษตรกรได้ข้าวที่มีคุณภาพดีกว่ามาก ยกเว้นบางพื้นที่ในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวมีปัญหาจากฝนตกน้ำท่วมซึ่งแปลงนา

ทั้งนี้ เกษตรกรยังมีปัญหาและข้อเสนอดีแก่ โรคระบาดในช่วงระยะออกรวงทำให้ผลผลิตเสียหาย โดยต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้าดูแลแก้ปัญหาอย่างใกล้ชิดมากขึ้น การสนับสนุนแหล่งน้ำเสริม เช่น น้ำบาดาล หรือแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ เป็นต้น ควรมีมาตรการควบคุมราคาปัจจัยการผลิตไม่ให้สูงเกินไป รวมไปถึงการส่งเสริมการผลิตข้าวแบบอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาข้าวที่ยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการรวมกลุ่มแบบแปลงใหญ่เพื่อร่วมกันผลิตและขายผลผลิต โดยทราบช่องทางการจำหน่ายก่อนฤดูเก็บเกี่ยว จะทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจในการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์มากยิ่งขึ้น

สศก.เกาะติดผลผลิตกระเทียม มั่นใจไร้ปัญหาการร่วงตกต่ำ

นางจันทร์ธิดา มีเดช รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า สศก. ได้ทำการประเมินสถานการณ์การผลิตกระเทียมปี 2559/60 คาดว่าจะมีผลผลิต 71,184 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5 เนื่องจากราคากระเทียมที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดี จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น

สำหรับราคากระเทียมสดคละ และกระเทียมแห้งใหญ่คละที่เกษตรกรขายได้ปี 2559 เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 14.59 บาท และ 77.18 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 และร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ตามลำดับ ประกอบกับกรมศุลกากรได้วางมาตรการเข้มงวด ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้ากระเทียมจากต่างประเทศ ซึ่งมีราคาถูกกว่าเข้ามาจำหน่ายในประเทศ โดยปี 2559 สามารถจับกุมผู้ที่ลักลอบนำเข้ากระเทียมได้ประมาณ 170 ราย คิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า 12 ล้านบาท ส่งผลให้พ่อค้ามีความมั่นใจในการรับซื้อผลผลิตกระเทียมจากเกษตรกรในราคาที่สูงขึ้น

ด้านการส่งออกกระเทียมและ

ผลิตภัณฑ์ไปต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะส่งออกไปจำหน่ายให้แก่ร้านอาหารไทยในต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น และยุโรป โดยปี 2559 มีการส่งออกกระเทียมและผลิตภัณฑ์ไปต่างประเทศ ปริมาณกว่า 1,300 ตัน มูลค่าประมาณ 60 ล้านบาท

รองเลขาธิการ สศก. กล่าวต่อว่า ขณะนี้ผลผลิตกระเทียมฤดูกาลใหม่เริ่มทยอยออกสู่ตลาดแล้วตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2559 และผลผลิตจะออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2560 โดยส่วนใหญ่เป็นผลผลิตของอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย อำเภอฝาง อำเภอเวียงแหง และอำเภอเชียงดาวของจังหวัดเชียงใหม่

อย่างไรก็ตาม ในปีนี้คาดว่าจะไม่มีปัญหาเรื่องราคากระเทียมตกต่ำ ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จะได้มีการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิดต่อไป ทั้งนี้ท่านที่สนใจข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของการผลิตและการตลาดกระเทียม สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชสวน สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร โทร. 0-2561-4737 หรือ 0-2579-0612 ในวันและเวลาราชการ

ลำไยเป็นไม้ผลเศรษฐกิจของไทยชนิดหนึ่ง จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีพื้นที่เพาะปลูกลำไยประมาณ 1.10 ล้านไร่ในปี 2558 โดยภาคเหนือมีสัดส่วนของพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดร้อยละ 81 ภาคกลางร้อยละ 16 และที่เหลือมีปลูกกันบ้างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี 2558 มีผลผลิตโดยรวมประมาณ 0.87 ล้านตัน สำหรับแหล่งผลิตในภาคเหนือที่สำคัญ ได้แก่ จ.เชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย และพะเยา ส่วนในภาคกลางมีปลูกกันมากใน จ.จันทบุรี และส่วนมากเป็นพันธุ์อู้อ้อย

ประมาณว่ากว่าร้อยละ 80 ของผลผลิตลำไยส่งเป็นสินค้าออก โดยในปี 2557

'ลิ่งจิ้น' ครอบงำ ตลาดลำไยท้องถิ่น

มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 15,052 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นมูลค่าการส่งออกลำไยสดมากที่สุด ร้อยละ 53 และรองลงมาได้แก่มูลค่าลำไยอบแห้งร้อยละ 36.60 ที่เหลือเป็นพวกแช่เย็น หรือส่งออกในรูปแบบผลไม้กระป๋อง

ส่วนตลาดส่งออกลำไยที่สำคัญของไทยได้แก่จีน เพราะในวัฒนธรรมของจีนถือว่าลำไยเป็นผลไม้มงคล ทำให้ความต้องการลำไยในช่วงเทศกาลขึ้นปีใหม่ หรือเทศกาลในการไหว้บรรพบุรุษมีสูงมาก นอกจากนี้ในตำราแพทย์แผนจีนได้ใช้ลำไยเป็นส่วนประกอบของยาอายุวัฒนะและยารักษาโรคต่างๆ อีกด้วย ทำให้การผลิตลำไยของจีนไม่เพียงพอและต้องนำเข้าทั้งในรูปแบบของลำไยสดและลำไยอบแห้งเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ

การเปิดตลาดการค้าผักและผลไม้เสรี (เอฟทีเอไทย-จีน) ในปี 2546 หรือกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดการขยายตัวของส่งออกลำไยและรวมถึงผลไม้ไทยในประเทศจีน เพราะคุณภาพของลำไยและรวมถึงผลไม้ไทยเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคในจีน ทำให้ผู้ประกอบการจีนเห็นโอกาสจากนโยบายดังกล่าว ได้เข้ามาทำการค้าลำไยและผลไม้ไทยเป็นจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในระยะแรกผู้ประกอบการจีนได้ใช้วิธีเข้ามาติดต่อกับผู้ประกอบการไทยเพื่อเป็นผู้รวบรวมผลผลิตให้ตนเองตามฤดูกาลแล้วผู้ประกอบการจีนทำหน้าที่ดำเนินการจัดการส่งออกไปจีนเอง แต่ต่อมาในระยะหลังผู้ประกอบการจีนเห็นโอกาสและมีความรอบรู้ในพื้นที่มากขึ้น จึงยกระดับตนเองขึ้นเป็นผู้รวบรวมผลผลิตในท้องถิ่นไปพร้อมกับการคัดบรรจุไปด้วยกันหรือที่เรียกกันว่า "ลิ่งจิ้น" พร้อมๆ กับการออกไปรับซื้อลำไยและผลไม้ในพื้นที่ในระดับราคาที่สูงกว่า "ลิ่งไทย" เพราะพวกลิ่งจิ้นได้สิทธิพิเศษทางภาษีเข้าเมื่อส่งสินค้าไปยังตลาดจีน และมีผลทำให้ "ลิ่งไทย" แข่งขันไม่ได้ และในท้ายที่สุดลิ่งไทยจำนวนมากจึงต้องขายกิจการให้ลิ่งจิ้น

การเข้ามาจำนวนมากของลิ่งจิ้นโดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม้ดูเหมือนจะก่อให้เกิดการแข่งขันกันในการรับซื้อโดยเฉพาะในช่วงระยะแรกๆ แต่เมื่อนานวันเข้าได้รวมกลุ่มกำหนดราคาซื้อขายไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนการทำตลาดรับซื้อในท้องถิ่นและส่งออกไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการมีกิจกรรมเหมาะสมแบบตักเซียว หรือการเหมาเช่าสวนแล้วส่งคนเข้าไปดำเนินการดูแลจัดการสวนเองอีกด้วย

เกษตรกรรายใดที่ไม่ยอมตกลงขายล่วงหน้าและเมื่อถึงเวลาผลผลิตออกแล้วไปติดต่อให้ลิ่งจิ้นรับซื้อจะถูกปฏิเสธหรือหากรับซื้อก็จะซื้อในระดับราคาที่ต่ำกว่าฤดูเก็บเกี่ยวที่ผ่านมาผลผลิตลำไยในพื้นที่ จ.จันทบุรี มีมาก ลิ่งจิ้นที่เคยรับซื้อก็โลกร้อนละ 50-60 บาท ในปีนี้ลิ่งจิ้นรับซื้อล่วงหน้าในราคาเพียงกิโลกรัมละ 35-37 บาท และรายใดที่มาขายให้ในภายหลังจะรับซื้อในระดับราคาที่ต่ำกว่านี้อีก

การเร่งจัดตั้งตลาดกลางและตลาดกลางชุมชนประชารัฐตามแผนนโยบายของรองนายกรัฐมนตรีสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ หากให้รวมถึงการพัฒนาตลาดกลางลำไยและผลไม้ในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพไปด้วย น่าจะเป็นทางออกในการแก้ปัญหาลิ่งจิ้นครอบงำตลาดให้แก่เกษตรกรไทยได้ทางหนึ่ง

● รศ.สมพร อิศวิลานนท์ ●

สแกนน้ำทั่วประเทศ เกษตรฯเตรียมพร้อมบริหารจัดการรับภัยแล้ง

พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปิดเผยว่า สถานการณ์ในภาพรวมน้ำใช้การได้ใน 34 เขื่อนหลัก ณ วันที่ 30 มกราคม มีน้ำใช้การได้ 23,947 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) มากกว่าปีที่แล้ว 9,269 ล้าน ลบ.ม. ขณะที่ปริมาณน้ำใช้การใน 4 เขื่อนหลักกลุ่มเจ้าพระยา 8,252 ล้าน ลบ.ม. มากกว่าปีที่แล้ว 4,795 ล้าน ลบ.ม. ดังนั้นในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา 22 จังหวัด จึงไม่น่าจะมีปัญหา แต่อย่างไรก็ตาม ได้สั่งการให้กรมชลประทานติดตามสถานการณ์น้ำ โดยประสานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเขื่อนที่มีน้ำใช้การในปริมาณน้อย

โดยจากข้อมูลสถานการณ์ในอ่างเก็บน้ำหลังสันสุดฤดูฝน และเริ่มเข้าสู่ฤดูแล้ง ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 จากข้อมูลของกรมชลประทาน พบว่า 10 เขื่อนที่มีปริมาณน้ำน้อย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และรักษาระบบนิเวศ แต่ไม่สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการเกษตรได้ มีจำนวน 5 เขื่อน ได้แก่ เขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนมูลบน เขื่อนลำแชะ และ เขื่อนปราณบุรี ส่วนกลุ่มที่ 2 คือ สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รักษา ระบบนิเวศ และ พืชไรพืชผักเท่านั้น แต่ไม่สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการปลูกข้าวนาปรังได้ จำนวน 5 เขื่อน

ได้แก่ เขื่อนลำนางรอง เขื่อนศรีนครินทร์ เขื่อนวชิราลงกรณ์ เขื่อนแก่งกระจาน และ เขื่อนบางลาง ซึ่งข้อมูลข้างต้นทุกหน่วยงานในสังกัด จะใช้เป็นข้อมูลวางแผนการช่วยเหลือพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบล่วงหน้าและทันต่อสถานการณ์

พล.อ.ฉัตรชัยยังกล่าวเพิ่มเติมถึงสถานการณ์ในเขื่อนลำตะคองว่า คณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) ได้มีการประชุมเรื่องการจัดสรรน้ำ และการดำเนินการในช่วงฤดูแล้ง ปี 2559/60 มีมติให้ระบายน้ำจากเขื่อนลำตะคองในอัตราไม่เกิน 5 ลบ.ม./วินาที หรือ ไม่เกินวันละ 0.432 ล้าน ลบ.ม. เพื่อจัดสรรน้ำในการอุปโภค-บริโภค การประปา จำนวน 81 แห่ง ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำวันละ 0.213 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศ และ คุณภาพน้ำในลำตะคอง/ลำบริบูรณ์ไม่สามารถสนับสนุนภาคเกษตรได้ โดย ณ วันที่ 30 มกราคม มีปริมาณน้ำใช้การได้เพียง 87 ล้าน ลบ.ม. ระบายน้ำในอัตรา 4 ลบ.ม./วินาที (0.345 ล้าน ลบ.ม./วัน) จะมีน้ำใช้ได้อีก 252 วัน หรือประมาณ 8 เดือนกว่า ดังนั้น จึงมั่นใจว่าจะมีน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคใช้อย่างเพียงพอจนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ปริมาณน้ำใช้การเป็นไปตามแผน ขอให้ทุกส่วนร่วมกันใช้น้ำอย่างประหยัดและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 450

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 3 - พุธที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560

ปีที่: 37

ฉบับที่: 1903

หน้า: 23(ล่าง)

Col.Inch: 6.77

Ad Value: 3,046.50

PRValue (x3): 9,139.50

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: แฟ้มข่าว: เล็งถก 4 กระทรวงยกระดับการเกษตร

แฟ้มข่าว

● เล็งถก 4 กระทรวงยกระดับการเกษตร

น.ส.สุติมา บุญยประภัศร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า พล.อ.ฉัตรชัย สุริกุลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ เตรียมหารือกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงสาธารณสุข ถึงแนวทางการบูรณาการเพื่อให้ไทยเดินทางสู่การเป็นประเทศที่การเกษตรแบบยั่งยืน ส่งเสริมการทำสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งร่วมกันทำการตลาด ยกย่องผลิตและรายได้ให้เกษตรกร เพื่อช่วยให้ผลผลิตข้าวมีแหล่งกระจายอย่างมีเสถียรภาพและสม่ำเสมอ เพราะไทยปลูกข้าวจำนวนมาก ส่วนทางการบริโภคข้าวลดลงต่อเนื่อง จากอดีตไทยบริโภคข้าวประมาณ 10 ล้านตันปี ขณะนี้บริโภคเหลือประมาณ 6-7 ล้านตันปี

เดือนลักษณะอากาศแปรปรวน จับตาศัตรูพืชเข้าคิวถล่มแปลง

นายประสงค์ ประไพตระกูล รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเปิดเผยว่า เดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูหนาวเข้าสู่ฤดูร้อน ทำให้อากาศเริ่มอุ่นขึ้น แต่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังคงมีอากาศเย็นในตอนเช้ากับมีหมอกหนาในบางพื้นที่ และจะมีอากาศร้อนในตอนกลางวัน ลักษณะอากาศค่อนข้างแปรปรวน ภาคใต้ยังคงมีฝนฟ้าคะนองในบางพื้นที่และอากาศร้อนในบางวัน

ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืช ดังนี้ 1.เกษตรกรที่ปลูกพืชไร่ พืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ ระวังให้ระวังและป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา โดยเฉพาะราน้ำค้าง ราแป้ง และแมลงจำพวกเพลี้ยไฟ แมลงหิวข้าวไรแดง และด้วงหมัดผัก 2.เกษตรกรที่ปลูกผัก พืชไร่อื่น ๆ รวมถึงไม้ผล ให้ระวังโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา และแมลงจำพวกเพลี้ย เช่น เพลี้ยไฟ ไรแดง ไรขาว เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยหอย หนอนเจาะ หนอนกระทู้และหนอนชอนใบ สำหรับไม้ผล (ลำไย) ให้ระวังมวนต่างๆ เพลี้ยไฟ เพลี้ยจักจั่น หนอนเจาะ หนอนกระทู้ และหนอนชอนใบ

โดยเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ระวังผลผลิตเนื่องจากการขาดน้ำ ควรมีการสำรองน้ำไว้สำหรับพืช ในระยะเจริญเติบโต และเกษตรกรภาคใต้หากปริมาณฝนลดลง ควรเร่งระบายน้ำในพื้นที่เพาะปลูก อย่าให้มีน้ำท่วมขังรากพืช เนื่องจากอาจทำให้รากพืชเน่าตายได้

ทั้งนี้ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร โทร. 0-2940-6180 หรือสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน

เดินเครื่องยกระดับเกษตรอินทรีย์

● พต.ตีวเข้มการรับรองแบบมีส่วนร่วม-ผลิตตามมาตรฐาน

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยว่า ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายกำหนดให้ปี 2560 เป็นปีแห่งการยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน โดยให้ทุกหน่วยงานในสังกัด ขับเคลื่อนงานยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารไทยทั้งระบบ ตั้งแต่ผู้ผลิตถึงผู้บริโภค เพิ่มโอกาสทางการค้า และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลก เน้นที่คุณภาพมาตรฐานของสินค้า ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่การผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

กรมพัฒนาที่ดิน จึงกำหนดแผนงานตอบสนองนโยบายสนับสนุนการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ โดยเน้นกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS) และประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริโภคและเกษตรกร ซึ่งจะมีรูปแบบการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ที่มีความหลากหลายมากขึ้น ดังนั้นเพื่อให้ผู้บริโภคและประชาชนมีความเข้าใจเรื่องเกษตรอินทรีย์ การรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน กรมพัฒนาที่ดิน จึงจัดโครงการฝึกอบรมด้านเกษตรอินทรีย์ หลักสูตร “รอบรู้เกษตรอินทรีย์” จำนวน 6 รุ่น รุ่นละ 50 ราย ได้แก่ รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 11-12 กุมภาพันธ์ ที่ โรงแรมคุ้มภูคำ อ. เมือง จ.เชียงใหม่ รุ่นที่ 2

ระหว่างวันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ ที่ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS ด.น้ำแพร่ อ.พร้าว จ. เชียงใหม่ รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 25-26 กุมภาพันธ์ ที่โรงแรมคุ้มภูคำ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ส่วนรุ่นที่ 4-6 อยู่ระหว่างการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ฝึกอบรม โดยจะประชาสัมพันธ์ให้ทราบต่อไป ทั้งนี้คาดหวังว่า การอบรมหลักสูตรนี้ จะทำให้ผู้บริโภคมีความเข้าใจเรื่องเกษตรอินทรีย์ และให้การสนับสนุนในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์มาบริโภค แม้จะต้องจ่ายในราคาที่แพงกว่าสินค้าทั่วไป แต่ก็คุ้มค่ากับการได้บริโภคอาหารอินทรีย์ที่ปลอดภัย ดีต่อสุขภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โดยผู้ที่สนใจเข้าร่วมอบรมสามารถรายละเอียดและดาวน์โหลดใบสมัครได้ที่ Facebook TOAF PGS Organic หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย โทร. 0-2579-4194 หรือ สายด่วนกรมพัฒนาที่ดิน 1760 ต่อ 1340 Email: osblidd@gmail.com

■ กสท.ลุยสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรสู่ Smart Farmer

ขับเคลื่อนเชื่อมโยงแปลงใหญ่

กรมส่งเสริมการเกษตร วางเป้าปี 60 เป็นปีแห่งการปฏิรูปภาคการเกษตร รุกพัฒนานักส่งเสริมการเกษตรสู่การเปลี่ยนแปลง สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ พร้อมขับเคลื่อนเชื่อมโยงแปลงใหญ่เป็นหน่วยการผลิตในพื้นที่อย่างแท้จริง

กสท.: นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า ทิศทางขับเคลื่อนภาคการเกษตรไทยในปี 2560 กรมส่งเสริมการเกษตรได้ปรับแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐบาลรวมถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมมุ่งปฏิรูปภาคการเกษตรก้าวสู่ SMART AGRICULTURE ภายใต้วางใจว่า “การเกษตรไทยมีศักยภาพภายใต้จุดแข็ง มีกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรชัดเจน พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร” ผ่านการปรับระบบการทำงานของนักส่งเสริมการเกษตรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

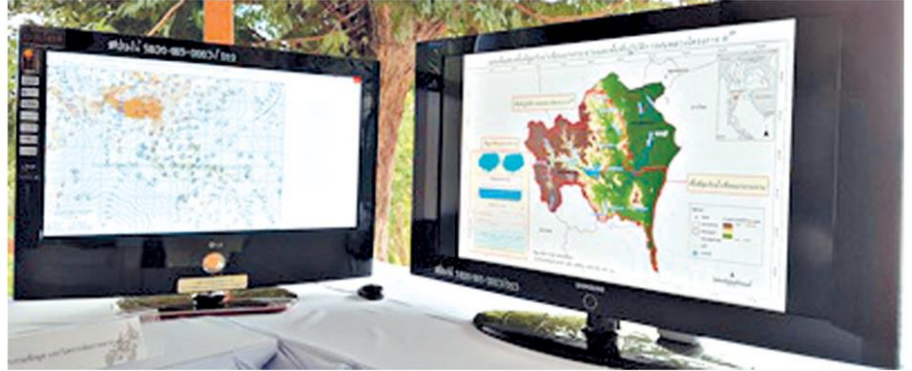
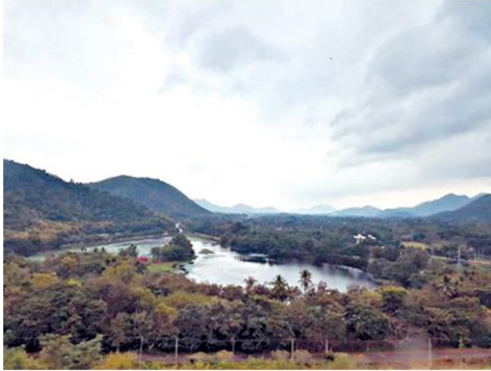
ซึ่งมีสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอทั่วประเทศ มีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เป็นหน่วยบริการในพื้นที่การเกษตรทั่วประเทศรวมทั้งจะต้องมีฐานข้อมูลทันสมัย รองรับเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้บริการจับใจ มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีผลงานเป็นที่ตั้ง ส่งเสริมแบบใช้ตลาดนำการผลิต และตอบสนองความต้องการ

ของตลาด มุ่งเพิ่มผลผลิตคุณภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

นายสมชายกล่าวว่า ทั้งนี้ การดำเนินงานในปี 2559 ที่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 882 ศูนย์ เกษตรกรกว่า 176,400 ราย ได้รับประโยชน์เป็นศูนย์กลางทางวิชาการและแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน พร้อมส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมฯ เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 96,697 ราย มีพื้นที่รวมกว่า 1.5 ล้านไร่ ประสบผลสำเร็จแล้ว 480 แปลง จาก 600 แปลง ใน 9 ประเภทสินค้า ได้แก่ ข้าว พืชไร่ ไม้ยืนต้น พักและสมุนไพร ไม้ผล หม่อน กัญชง ไม้ปศุสัตว์ และประมง เกิดรายได้ในภาพรวม 4,218 ล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิต 1,505 ล้านบาท และมีมูลค่าจากการลดของต้นทุน 2,713 ล้านบาท เฉลี่ยมูลค่าเพิ่มที่เกษตรกรได้รับ 41,060 บาท/คน ในปี 2560 นี้ จะเดินหน้าขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องจำนวน 912 แปลง โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรก จำนวน 400 แปลง และระยะที่ 2 จำนวน 512 แปลง

“นอกจากนี้ยังสานงานสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร สู่วิถี Smart Farmer พัฒนาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรต่างๆ ให้เป็น

Smart Farmer ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร และเกิดเครือข่ายที่เข้มแข็งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และช่วยพัฒนาเกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป ปัจจุบันมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แล้ว 961,836 ราย และสามารถพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ เป็น Smart Farmer 17,500 ราย พัฒนาเกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ เป็น Smart Farmer ต้นแบบ 882 ราย และสร้างเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ ระดับจังหวัด เพื่อเป็นเครือข่ายในการเชื่อมโยงสื่อสารและยังสามารถพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer 2,310 ราย สร้างเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ และ Young Smart Farmer ระดับเขต 9 เครือข่าย และระดับประเทศ 1 เครือข่าย นับเป็นความสำเร็จที่กรมฯ ได้เป็นส่วนหนึ่งในการทำให้เกิดการปฏิรูปภาคการเกษตรนำไปสู่ความเข้มแข็งพร้อมช่วยเหลือเกษตรกรให้มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ต่อไป”

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร...

บูรณาการความร่วมมือ R³ บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

สถิติพิเศษ

ตามที่ทราบโดยทั่วกัน ถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชในฐานะทรงเป็น “พระบิดาแห่งฝนหลวง” ปราชญ์แห่งการบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนปราชญ์แห่งการอนุรักษ์ดินและป่าต้นน้ำ ดังนั้น เพื่อเป็นการน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและแสดงความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (Royal Rainmaking and Agricultural Aviation) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้บูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน (Royal Irrigation) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมป่าไม้ (Royal Forest) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำ “โครงการสร้างความร่วมมือ R³ เพื่อการบริหารจัดการน้ำและป่าต้นน้ำอย่างบูรณาการพื้นที่โครงการเขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี” ซึ่งเป็นพื้นที่เสด็จไปทรงงานที่สำคัญในหลายเหตุการณ์ ทั้งนี้ เพื่อสืบสานพระราชปณิธาน ด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการตั้งแต่พื้นที่ป่าต้นน้ำการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภค-บริโภคและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่เขื่อนแก่งกระจาน เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ทรงอำนวยความสะดวกสาธิตฝนเทียมสูตรใหม่ครั้งแรกของโลก ด้วยพระองค์เอง ณ เขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2551

นายสุรสิทธิ์กิตติมณฑล อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

กล่าวว่า โครงการสร้างความร่วมมือ R³ เพื่อการบริหารจัดการน้ำและป่าต้นน้ำอย่างบูรณาการ พื้นที่โครงการเขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จะทำให้ทราบสถานการณ์ในพื้นที่ ทั้งสถานการณ์น้ำ พื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ประมงภัยแล้งในพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทาน พื้นที่โครงการเขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และวางแผนการดำเนินงานในการปฏิบัติการฝนหลวง และแผนการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทั้งการบริหาร

จัดการน้ำ ป่าต้นน้ำ และการบริหารจัดการน้ำพื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ ตลอดจนเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำภายใต้โครงการโปรยเมล็ดพันธุ์พืชในพื้นที่ป่าต้นน้ำเขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โครงการโปรยเมล็ดพันธุ์พืชในพื้นที่ป่าต้นน้ำเขื่อนแก่งกระจานให้สามารถประเมินน้ำฝนและผลสัมฤทธิ์ โดยสามารถเติมน้ำในเขื่อนแก่งกระจานและเสริมน้ำฝนเพื่อเพิ่มพื้นที่ความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่าไม้ และพื้นที่เกษตรกรรม อันรวมถึงการวางแผนอนุรักษ์ป่าต้นน้ำอย่างบูรณาการและการประเมินผล สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤศจิกายน 2560

“สำหรับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จะทำให้ 3 หน่วยงานเกิดการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการน้ำและป่าต้นน้ำอย่างบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม บุคลากรมีการพัฒนาด้านแนวคิดและการดำเนินงาน

ร่วมกัน เพื่อนำไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในอนาคต ที่สำคัญคือได้ระบบการวางแผนติดตามประเมินผล และการปรับแผนการปฏิบัติการฝนหลวงให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการน้ำและป่าต้นน้ำของประเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศต่อไป”

นอกจากนี้ยังเป็นการบริหารจัดการน้ำและป่าต้นน้ำร่วมกันระหว่าง กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กรมชลประทาน และกรมป่าไม้อย่างเป็นทางการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และกรมฝนหลวงฯ จะได้นำข้อมูลไปปรับแผนปฏิบัติการฝนหลวงให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการน้ำและป่าต้นน้ำของประเทศเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศต่อไปทั้งปัจจุบันและอนาคต ซึ่งภายใต้ในโครงการดังกล่าวจะมีกิจกรรมโปรยเมล็ดพันธุ์พืชเพิ่มพื้นป่าต้นน้ำบริเวณเขื่อนแก่งกระจาน ในพื้นที่รับน้ำเป้าหมาย 2,142.69 ตารางกิโลเมตร พื้นที่โปรยเมล็ดพันธุ์ 13,000 ไร่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ และใช้เมล็ดพันธุ์เป็นจำนวน 890,000 เมล็ด ประกอบด้วย เมล็ดพันธุ์ไม้ประดู่ มะค่าโมง มะขามป้อม มะกอกป่าและยางนา โดยมีระยะเวลาในการดำเนินงานระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤศจิกายน 2560 ด้วย

ด้าน นายไฟบูลย์ แดงประดับ อาสาสมัครฝนหลวงอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า จากที่พระบาทสมเด็จพระ

เด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงส่งเสริมเรื่องการทำฝนหลวงในพื้นที่อำเภอแก่งกระจาน

ก็พร้อมสมัครใจที่จะเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครฝนหลวง เพื่อสนองงานตามพระราชดำรัส ซึ่งมองเห็นปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำใช้ จึงมีพระราชดำริในการทำฝนหลวงขึ้น เพื่อให้พสกนิกร และเกษตรกรได้รับประโยชน์จากน้ำในการทำการเกษตร เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งพระองค์ยังได้ส่งเสริมปลูกป่าต้นน้ำโดยทรงเน้นแหล่งน้ำเป็นหลัก และปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์น้ำ ส่งเสริมปลูกหญ้าแฝกเพื่อบำรุงดิน ได้ตอบสนองและร่วมช่วยเหลือ โดยการเป็นอาสาสมัครฝนหลวง

“รู้สึกมีความปิติยินดีอย่างยิ่งที่ได้สนองงานตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องจากพระองค์ทรงให้ความช่วยเหลือพสกนิกรในทุกรูปแบบไม่เคยเลือกชั้นวรรณะ ให้ความสำคัญดูแลอย่างทั่วถึง และทุกคนเสมอภาคกัน โดยเป็นแกนนำในการส่งเสริมปลูกป่า พร้อมจัดตั้งธนาคารต้นไม้ของอำเภอแก่งกระจาน ตามแนวคิดปลูกป่า 3 อย่าง

ประโยชน์ 4 อย่าง รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์ต้นน้ำ
พื้นฟูธรรมชาติในพื้นที่ เพราะน้ำทุกหยดมีคุณค่า ทั้ง
น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ น้ำในเขื่อน และน้ำจากฝน
หลวง”

คม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 900,000
Ad Rate: 2,200

Section: First Section/เกษตร/ทำมาหากิน

วันที่: ศุกร์ 3 กุมภาพันธ์ 2560

ปีที่: 16

ฉบับที่: 5585

Col.Inch: 17.26

Ad Value: 37,972

หน้า: 6(ล่าง)

PRValue (x3): 113,916

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: แปลงใหญ่ 'หม่อนไหม' เชียงรายฉลุย

แปลงใหญ่ 'หม่อนไหม' เชียงรายฉลุย

● สรุปโครงการเกษตรแปลงใหญ่ ประชากรหม่อนไหมที่เชียงรายเป็นรูปธรรมแล้ว เกษตรกรรวมกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมหัตถกรรมด้วยการลงเฟรมทำแผ่นมาสก์หน้าเอง ระบุเพิ่มรายได้ดีกว่าส่งบริษัทหรือผู้ประกอบการ นางสุดารัตน์ วิชรคุปต์ เหล่าวิชา อธิบดีกรมหม่อนไหม เปิดเผยว่าการโครงการเกษตรแปลงใหญ่ประชารัฐหม่อนไหม จ.เชียงราย ขณะนี้เริ่มเห็นผลแล้วหลังจากกรมเข้าไปส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมหัตถกรรมด้วยการลงเฟรมทำแผ่นมาสก์หน้าจากใยไหมที่ได้มาตรฐาน โดยชาวบ้านจะรวมกลุ่มกันผลิตเองเพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นแทนการเลี้ยงไหมเพื่อส่งบริษัทหรือผู้ประกอบการผลิตแผ่นมาสก์หน้าจากใยไหมเพียงอย่างเดียว หลังจากทีคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติงบประมาณกว่า 10 ล้านบาท เพื่อนำไปส่งเสริมการผลิตให้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพื่อการส่งออก โดยร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) และสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) ได้

วิจัยเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตเพื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนดอีกด้วย

อธิบดีกรมหม่อนไหม กล่าวต่อการส่งเสริมชาวบ้านผลิตแผ่นมาสก์หน้าใยไหมแบบครบวงจรนี้เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการเลี้ยงไหมเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังเป็นการตอบโจทย์นโยบายรัฐบาลงานนวัตกรรมไทยแลนด์ 4.0 ด้วย เนื่องจากที่ผ่านมาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมมักจะเลี้ยงไหมเพื่อสาวเส้นไหมเพียงอย่างเดียว แต่การเลี้ยงไหมเพื่อต่อยอดในเรื่องความสวยความงามจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงไหมด้วย

สำหรับการผลิตแผ่นมาสก์หน้าใยไหมจะใช้กลุ่มจังหวัดเชียงรายนำร่อง จากนั้นก็จะขยายไปสู่พื้นที่ภาคอีสาน โดยจะมุ่งไปที่กลุ่มคั้นรุ่นใหม่ที่เป็นทายาทเกษตรกรเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรฯ ที่ต้องการสร้างทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อจะมาทดแทนคนรุ่นเก่า

กรมวิชาการเกษตร เตือนฝนตกหนักระวังโรคเหี่ยวในขมมัน

จากสภาพอากาศเย็นในช่วงกลางคืน ร้อนจัดในช่วงกลางวัน และมีฝนตกติดต่อกันหลายวันในระยะนี้ กรมวิชาการเกษตร เตือนเกษตรกรผู้ปลูกขมมันให้เฝ้าระวังโรคเหี่ยวที่

สามารถพบได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของขมมัน อาการเริ่มแรกใบจะเหี่ยวม้วนเป็นหลอดมีสีเหลืองและลุกลามจากส่วนล่างขึ้นไปยังส่วนปลายยอดจนแห้งตายทั้งต้น บริเวณโคนต้นและหน่อที่แตกออกมาใหม่มีลักษณะดำน้ำน้ำตาลเข้มถึงดำ เมื่อผ่าลำต้นตามขวางจะพบเมือกแฉกที่เรียวยาวสีขาวออกมาเป็นสีขาวขุ่น ลำต้นเน่า และหลุดออกจากเหง้าได้ง่าย อาการบนเหง้ามีลักษณะดำน้ำสีคล้ำ ต่อมาเหง้าจะเน่าในที่สุด

เกษตรกรควรหมั่นตรวจและกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นขมมันที่เริ่มแสดงอาการของโรคเหี่ยว ให้ขุดต้นไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกทันที เพื่อลดแหล่งสะสมเชื้อสาเหตุโรค จากนั้นให้โรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค และควรทำความสะอาดอุปกรณ์การเกษตรที่ใช้กับต้นที่เป็นโรคก่อนนำกลับมาใช้ใหม่ หาก

เกษตรกรจะปลูกขมมันในฤดูถัดไป ควรหลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี้ และควรทำแปลงปลูกให้มีการระบายน้ำที่ดี นอกจากนี้ เกษตรกรควรเตรียมดิน โดยไถ

พรวนดินให้ลึกจากผิวดินมากกว่า 20 เซนติเมตรขึ้นไป และตากดินไว้ให้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะสามารถช่วยลดปริมาณเชื้อในดินลงได้มาก ก่อนปลูก ให้รมดินฆ่าเชื้อโรคด้วยการโรยยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80:800 กิโลกรัมต่อไร่ จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทั่วไปประมาณ 3 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกขมมัน และให้เลือกใช้หัวพันธุ์ที่มีคุณภาพดีจากแหล่งปลอดโรค อีกทั้งหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้นำส่วนต่างๆ ของพืชที่เป็นโรคไปเผาทำลายทันที กรณีในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อ เช่น พืชตระกูลขิง มะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง รวมถึงควรสลับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรการระบาดของโรค